

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Številka obvestila : 2023/0636/SI (Slovenia)

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov

Datum prejema : 10/11/2023

Konec mirovanja : 13/02/2024 (closed)

Message

Sporočilo 001

Sporočilo Komisije - TRIS/(2023) 3148

Direktiva (EU) 2015/1535

Obvestilo: 2023/0636/SI

Uradno obvestilo o osnutku besedila države članice

Notification – Notificación – Notifizierung – Нотификация – Oznámení – Notifikation – Γνωστοποίηση – Notificación – Teavitamine – Ilmoitus – Obavijest – Bejelentés – Notifica – Pranešimas – Paziņojums – Notifika – Kennisgeving – Zawiadomienie – Notificação – Notificare – Oznámenie – Obvestilo – Anmälan – Fógra a thabhairt

Does not open the delays - N'ouvre pas de délai - Kein Fristbeginn - Не се предвижда период на прекъсване - Nezahajuje prodlení - Fristerne indledes ikke - Καμία έναρξη προθεσμίας - No abre el plazo - Viivituste perioodi ei avata - Määräaika ei ala tästä - Ne otvara razdoblje kašnjenja - Nem nyitja meg a késéset - Non fa decorrere la mora - Atidējimai nepradedami - Atlikšanas laikposms nesākas - Ma jiftaħ il-perijodi ta' dewmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Nu deschide perioadele de stagnare - Nezačína oneskorenia - Ne uvaja zamud - Inleder ingen frist - Ní osclaíonn sé na moilleanna

MSG: 20233148.SL

1. MSG 001 IND 2023 0636 SI SL 10-11-2023 SI NOTIF

2. Slovenia

3A. Slovenski inštitut za standardizacijo, Kontaktna točka, Ulica gledališča BTC 2, SI - 1000 Ljubljana, e-mail: contact@sist.si, tel. 386, 1 478 3065

3B. Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje, Štefanova ulica 5, SI - 1000 Ljubljana, tel. 386 1 478 6854

4. 2023/0636/SI - X60M - Tobak

5. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov

6. Tobačni in povezani izdelki

7.

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

8. Predlog zakona v 3. členu ZOUTPI dopolnjuje definiciji elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje, tako da se nanašata tudi na izdelke, ki ne vsebujejo nikotina. Vse zahteve iz direktive in ZOUTPI (26. člen) tako veljajo tudi za elektronske cigarete brez nikotina in prav tako za posodice za ponovno polnjenje brez nikotina.

V 3. členu ZOUTPI se dopolni tudi definicija zeliščnega izdelka za kajenje, tako, da poleg postopka zgorevanja vsebuje tudi postopek segrevanja.

V tretjem odstavku 26. člena ZOUTPI se doda določba, da tekočina ali kakršno koli drugo polnilo z nikotinom ali brez nikotina, ki se uporablja v elektronskih cigaretah ali posodicah za ponovno polnjenje, ne sme vsebovati nikakršnih arom, razen okusa ali vonja tobaka ali mentola. Arome oziroma snovi, ki bodo dovoljene v elektronskih cigaretah in posodicah za ponovno polnjenje bo določil minister, pristojen za zdravje, s pravilnikom, ki bo sprejet v treh mesecih od uveljavitve zakona.

9. Direktiva 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobačnih in povezanih izdelkov in razveljavitvi Direktive 2001/37/ES (v nadaljevanju: direktiva) odgovornost za sprejetje pravil v zvezi z aromami v elektronskih cigaretah prepušča državam članicam. Zato predlog zakona uvaja omejevanje arom v elektronskih cigaretah in njihovih tekočinah oz. polnilih za ponovno polnjenje. Po vzoru Danske in Estonije bodo prepovedane vse arome, razen okusa ali vonja tobaka ali mentola. Z omejevanjem arom v elektronskih cigaretah želimo zmanjšati njihovo privlačnost in zaščititi vse, predvsem pa otroke in mladostnike pred poseganjem po elektronskih cigaretah ter s tem zaščititi tudi njihovo zdravje, ki je lahko ogroženo zaradi vdihavanja škodljivih snovi v aerosolu elektronskih cigaret. Arome so namreč eden ključnih dejavnikov za izbor izdelka in večina mladostnikov začne uporabljati izdelek, ki vsebuje arome. Te tudi zmanjšujejo zaznavanje škodljivosti in povečujejo pripravljenost poskusiti izdelek, aerosol je zaradi njih prijetnejši za vdihavanje oziroma izdelek prijetnejši za uporabo, kar olajša začetek in nadaljevanje uporabe. Vse več raziskav kaže, da pri mladostnikih, ki sicer ne kadijo, uporaba elektronske cigarete bistveno poveča verjetnost (tudi do štirikrat), da bodo začeli kaditi tudi običajne cigarete. Zaradi arom so elektronske cigarete napačno zaznane kot manj škodljive od klasičnih cigaret ali celo kot neškodljive, kar velja tudi za doajemanje odraslih. Arome imajo lahko hude škodljive zdravstvene učinke, predvsem na zdravje dihal.

Podatki kažejo, da je odstotek uporabnikov elektronskih cigaret v Sloveniji med mladostniki precejšen in precej višji kot med odraslimi. Ob periodičnem spremljanju podatkov za Slovenijo iz mednarodne raziskave Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (HBSC), ki je narejena na nacionalno reprezentativnem vzorcu učencev in dijakov, starih 11, 13 in 15 let je bilo ugotovljeno, da je uporaba elektronskih cigaret med tistimi 15-letniki, ki so odgovorili, da trenutno uporabljajo elektronske cigarete narasla iz 1% v letu 2014 na 17% v letu 2022. Med odraslimi (18-74 let) pa je raziskava PANDA iz leta 2022 pokazala, da je v času raziskave uporabljalo elektronske cigarete 7% odraslih, kar je precej manj, kot med 15 letniki. Preliminarni podatki HBSC za leto 2022 kažejo, da je celo med 11 letniki kadarkoli v življenju elektronske cigarete uporabljalo 3,6 % 11-letnikov, v času raziskave pa je elektronske cigarete uporabljalo 2,2 % 11-letnikov.

Uporaba elektronskih cigaret je povezana z zvišanjem tveganja za bolezni srca in ožilja, bolezni dihal in tudi rakava obolenja. Kratkoročni učinki na zdravje so poleg draženja ust in grla, kašlja, slabosti, glavobola in zasvojenosti z nikotinom še epileptični napadi in poškodbe pljuč. V letu 2019 je zaradi akutnih poškodb pljuč, povezanih z uporabo elektronskih cigaret, v ZDA zbolelo nekaj tisoč ljudi, predvsem mladih, zabeležili so tudi številne smrti in težke posledice za zdravje dihal.

Poleg omejevanja arom dopolnjujemo definiciji elektronskih cigaret in posodic s tekočinami za njihovo ponovno polnjenje, in sicer tako, da zdaj zajemata tudi izdelke, ki ne vsebujejo nikotina. Dopolnjena definicija je potrebna zato, da lahko izenačimo obravnavo elektronskih cigaret in tekočin oziroma polnil z nikotinom in brez nikotina (na primer glede uradnega obvestila, ki ga je treba predložiti šest mesecev pred nameranim dajanjem na trg, glede njihove prostornine, prepovedi dodajanja vitaminov, zagotavljanja, da teh izdelkov ne morejo uporabljati otroci, in drugih določb, ki jih za elektronske cigarete in posodice za ponovno polnjenje z nikotinom predpisuje direktiva). Omenjena sprememba je potrebna zaradi vse večje uporabe elektronskih cigaret med otroki in mladostniki in vse večje uporabe tekočin oziroma

EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

polnil, ki ne vsebujejo nikotina, vsebujejo pa različne arome, ki se pozneje zmešajo z nikotinskim polnilom oziroma tekočino.

V definicijo zeliščnih izdelkov za kajenje se poleg postopka zgorevanja dodaja tudi postopek segrevanja, saj se na trgu pojavlja vedno več novih zeliščnih izdelkov, ki ne vključujejo postopka zgorevanja, ampak se zgolj segrevajo in tako ne sodijo v definicijo, ki jo je uvedla direktiva za zeliščne izdelke za kajenje in zanje posledično ne veljajo omejitve iz direktive in Zakona o omejevanju uporabe tobaknih in povezanih izdelkov (UL RS, št. 9/17 in 29/17, v nadaljevanju ZOUTPI). V kolikor ne bomo vključili v definicijo tudi postopka segrevanja, bo na trgu vedno več nereguliranih zeliščnih izdelkov, ki se segrevajo in sicer ne vsebujejo tobaka, so pa prepojeni z nikotinom ali pa vsebujejo konopljo in zanje ne bo veljala npr. prepoved prodaje mladostnikom in vse ostale prepovedi, ki že sedaj veljajo za tobakne izdelke in zeliščne izdelke, pri katerih poteka postopek zgorevanja. Z ukrepom želimo zaščititi predvsem otroke in mladostnike pred uporabo novih izdelkov in pred zasvojenostjo z nikotinom, ki ga dodajajo tem izdelkom.

Z omenjenimi ukrepi bomo naredili pomemben korak k uresnitvi dolgoročne vizije Strategije Za Slovenijo brez tobaka, in sicer da bo Slovenija v letu 2040 družba brez tobaka. To pomeni, da delež prebivalcev, starih 15 let in več, ki bo uporabljal tobakne, povezane izdelke in druge nikotinske izdelke, ki niso registrirani kot nikotinska nadomestna terapija, ne bo presegal 5 %. Prispevati želimo k boljšemu zdravju ljudi in vzdržnosti zdravstvenega sistema v prihodnosti.

10. Sklici na osnovna besedila:

11. Ne

12.

13. Ne

14. Ne

15. Ne

16.

Vidik TOT:

Osutek ima pomemben vpliv na mednarodno trgovino

Vidik SFS: Ne

Evropska komisija

Direktiva o kontaktni točki (EU) 2015/1535

e-naslov: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu